

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 10/2005 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av strålskyddslagen**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 oktober 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av strålskyddslagen (RP 180/2005 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Raimo Salonen, social- och hälsovårdsministeriet
- direktör Antti Niittylä, Strålsäkerhetscentralen
- direktör vid driftavdelningen Reijo Sundell, Industrins Kraft Ab.

PROPOSITIONEN

Propositionen innehåller ett förslag till genomförande av Europeiska unionens råds direktiv om kontroll av slutna radioaktiva strålkällor med hög aktivitet och herrelösa strålkällor, nedan strålkälldirektivet. Direktivet ändrar inte i väsentlig grad innehållet i de säkerhetskrav som med stöd av strålskyddslagen tillämpas i Finland. Det föreslås dock att de viktigaste kraven regleras mera preciserat i lag.

För att garantera att kostnaderna för att kassera de allra kraftigaste slutna strålkällorna med hög aktivitet kan täckas föreslås att verksam-

hetsutövarna skall ställa en ekonomisk säkerhet som garanterar betalningen av dessa kostnader.

Vid sidan av genomförandet av strålkälldirektivet föreslås i lagen vissa justeringar som föranleds av ändringar i författningsmiljön. Dessutom föreslås att man i strålskyddslagen tar in ett förbud mot import av något annat radioaktivt avfall för hantering i Finland än sådant som härstammar från strålkällor som är tillverkade i Finland.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning konstaterar utskottet att

propositionen är behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Enligt lagförslaget får till Finland inte införas en strålkälla som tagits ur bruk och som har tillverkats någon annanstans än i Finland. Enligt motiven är denna bestämmelse principiellt viktig för att Strålskyddscentralen ska kunna motivera ett avslag också på politisk nivå om den blir tvungen att behandla en ansökan som gäller införsel av radioaktivt avfall av utländskt ursprung. Också kärnenergilagen (990/1987) kompletterades 1994 med en bestämmelse enligt vilken annanstans uppkommet kärnavfall inte får hanteras, lagras eller slutförvaras på ett sätt som är avsett att bli bestående i Finland.

Utskottet finner den föreslagna bestämmelsen om förbud mot att föra in kärnavfall i Finland motiverad. Utgångspunkten måste vara att alla länder själva tar hand om sitt eget avfall. Bestämmelsen överensstämmer med den för livscykel tanken viktiga uppförandekoden inom Internationella atomenergiorganet (IAEA), enligt vilken varje stat bör tillåta returnering av i respektive land tillverkade radioaktiva strålkällor till tillverkaren när källan har tagits ur bruk.

Det förslag som avser att förhindra export av högaktiva slutna strålkällor till utvecklingslän-

der utanför EU bygger också på IAEA:s uppförandekod. Enligt förslaget förutsätter export av slutna källor med hög aktivitet utanför EU i fråga om varje parti förhandsgodkännande av Strålsäkerhetscentralen. Export tillåts inte till länder som inte har tillräcklig breddskap med avseende på teknik, lagstiftning och administration för att garantera säkerheten i fråga om strålkällan och dess användning. Utskottet understryker vikten av att strålkällor som innehåller radioaktiva ämnen tas om hand så att de inte orsakar fara för människor eller natur. Utskottet understryker att Finland tillsammans med andra EU-länder måste se till att det inte från EU:s område förs ut radioaktiva ämnen till sådana utvecklingsländer som saknar reella möjligheter att hantera och lagra dem.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 7 december 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Susanna Haapoja /cent
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Markus Mustajärvi /vänt
Terhi Peltokorpi /cent

Leena Rauhala /kd
Jukka Roos /sd
Tero Rönkä /sd
Kimmo Tiilikainen /cent
Jaana Ylä-Mononen /cent
ers. Matti Kauppila /vänt
Paula Risikko /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.